

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Пламен Стоянов Божинов, дм, дмн
 НИИ, Медицински университет – Плевен,
 БКИ, МБАЛ „Сърце и мозък” – Плевен
относно дисертационен труд на
 д-р РАДИНА СВЕТЛОЗАРОВА ФУЧИДЖИЕВА
за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“
по научната специалност 03.01.19 „Неврология” на тема:
„ПРОГНОСТИЧНИ МАРКЕРИ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА
АФАЗИЯТА СЛЕД ОСТЪР ИСХЕМИЧЕН ИНСУЛТ”

На основание на Заповед № Р-109-485/18. 11. 2021 г. на Ректора на МУ-Варна и протокол №1/25. 11. 2021 г. представям становище относно: дисертационен труд на д-р Радиана Светлозарова Фучиджиева, докторант в резонна форма на обучение в докторска програма „Неврология“, зачислена със заповед №Р-109-255/01. 08. 2019 г. към Катедра „Нервни болести и невронауки“ на Медицински Университет „Проф. д-р Параскев Стоянов” – Варна, на тема: „Прогностични маркери за възстановяване на афазията след остър исхемичен инсулт” за присъждане на образователната и научна степен „Доктор”.

Образование, квалификация и специализации. Д-р Радиана Фучиджиева е родена на 11. 07. 1989 г. През 2008 г. завършва средно образование в СОУ за европейски езици "Св. Константин - Кирил Философ" в гр. Русе. През 2014 г. завършва медицина във Медицински университет „Проф. Д-р Параскев Стоянов“ – гр. Варна, от 2020 г. има придобита специалност по неврология.

Професионална реализация. Професионалният път на д-р Радиана Фучиджиева е следния: от 2015 г. е лекар-специализант във Втора Клиника по Нервни Болести, УМБАЛ „Св.Марина“ – гр. Варна, от 2017 г. е асистент към Катедра „Нервни болести и невронауки” на МУ – Варна, от 2020 – до настоящия момент работи като лекар – невролог във Втора Клиника по Нервни Болести, УМБАЛ „Св.Марина“ – гр. Варна

Публикации, цитирания, научна дейност. Д-р Р. Фучиджиева предоставя данни за 3 (три) научни публикации на български език по темата на дисертацията. В две от представени публикации, които представляват литературни обзори, д-р Фучиджиева е първи автор, а в третата е трети автор.

Дисертационният труд на д-р Радина Фучиджиева показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични и практически знания по специалността неврология и способност за самостоятелни научни изследвания в областта на невронауките. Той е посветен на област на неврологията, свързана с прогностични маркери за възстановяване след един от най-инвалидизиращите симптоми след острия исхемичен инсулт. Изследвани са корелациите между възможностите за възстановяване на афатичните нарушения и проведеното лечение на исхемичния мозъчен инсулт.

Обем и структура. Дисертационният труд на д-р Р. Фучиджиева е структуриран съгласно възприетите у нас стандарти за присъждането на научната и образователна степен „Доктор” и е представен във вид и обем, съответстващи на специфичните изисквания на първичното звено. Обемът му включва 156 стандартни страници и съдържа: заглавие – 1 стр., съдържание – 2 стр., използвани съкращения – 2 стр., въведение – 2 стр., литературен обзор – 46 стр., цел, задачи и хипотези – 2 стр., материал и методи – 4 стр., собствени резултати – 42 стр., обсъждане – 7 стр., заключение – 4 стр., изводи – 1 стр., приноси – 1 стр., списък на публикации и научни прояви, свързани с дисертационния труд – 1 стр., литература – 28 стр., приложения – 12 стр. Дисертационният труд включва 55 фигури и 3 таблици. Библиографията съдържа 291 заглавия, 12 на кирилица и 279 на латиница.

Литературният обзор е добре структуриран и е написан аналитично на 39 страници. Използваната литература е актуална и включва 291 заглавия като повече от 60% са от последните 5 години. Той включва осем части и завършва с критичен анализ на литературата. Прави много добро впечатление ясното представяне на новостите в идентифицирането и профилактиката на рисковите фактори за исхемичните инсулти, както и причините за появяна афазия и нейната честота, класификацията и скалите за оценка на афазииите. В прегледа на литературата има само една фигура и липсва онагледяване (таблици, графики), което би спомогнало за по-лесно възприемане на определени литературни данни.

Целта е добре формулирана като се касае за проучване на диагностичното и прогностично значение на афатичните нарушения при пациенти с остър исхемичен инсулт с и без проведена тромболиза и определяна на прогностичните маркери за възстановяване на афазията при двете групи.

Задачите са бна брой. Първата и втората задача касаят клиничната характеристика на болните с исхемични мозъчни инсулти, преминали през Втора клиника по нервни болести на УМБАЛ „Св. Марина“ – гр. Варна за периода 2020-2021 г. и броят и честотата на рисковите фактори при наличие на афатични нарушения. Следващите три задачи се отнасят до анализиране на промените в мозъчния паренхим при болни с афазия с/без проведена тромболиза чрез ASPECTS скалата; изследване модела на възстановяване при някои видове афазия и търсене на корелации между възстановяването на афатичните нарушения в зависимост от проведеното лечение и промяната в двигателния дефицит, оценени посредством NIHSS скалата. Последната задача предлага модел за изготвяне на профил на пациента за изхода от заболяването в зависимост от изследваните показатели.

Клиничен контингент и методи. Д-р Фучиджиева е използвала клиничен контингент от 67 пациента с исхемичен мозъчен инсулт в басейна на лява средномозъчна артерия, разпределени в две групи: 17 пациента, на които е проведено лечение с тромболиза (клинична група) и 50 без тромболиза (контролна група), преминали през Първа и Втора клиника по нервни болести към УМБАЛ „Св. Марина“ – Варна за периода януари 2020 до юли 2021 г. Пациентите са подбрани по точно определени критерии за включване. Времето за наблюдение е кратко, а броя оценявани пациенти е малък по обем, но според мен са достатъчни с оглед на специфичния клиничен контингент, за дисертационен труд за образователната и научна степен „доктор“. Използваните методи, и по-специални четирите специфични скали, са адекватни и дават сигурна основа за достоверни резултати.

Резултатите са представени според отделните критерии за разпределение на клиничния контингент и са добре онагледени чрез 3 таблици и 55 фигури. Статистическите методи са подбрани и използвани правилно.

Обсъждане и заключение. Собствените резултати са дискутирани критично на 7 страници (обсъждане) и 4 страници (заключение) с оглед на модерните научни проучвания в тази област и тяхната стойност за клиничната работа.

Изводите са 6 на брой и синтезират получените резултати на автора.

Приносите (3 с оригинален характер и 4 с потвърдителен характер) са формулирани добре и са достатъчни за обема на дисертационния труд и поставените задачи.

В заключение, представения дисертационен труд на д-р Радиана Светлозарова Фучиджиева на тема: „Прогностични маркери за възстановяване на афазията след остър исхемичен инсулт” е оригинален и актуален, съдържа съществени научни приноси и отговаря на критериите за присъждане на образователната и научна степен „доктор”.

31. 01. 2022 г.

Проф. д-р Пламен Божинов

